

T R A C T A T V S
DE NVMERATIONE PERSONARVM.
PER FOCOS, SEV FAMILIAS,
IN VNIVERSITATIBVS REGNI,

P R O

ONERVVM PERSONALIVM, REALIVM, ET MISTORVM SOLVTIONE.

Ac de modo procedendi ad Dispunctionem Iurium Regij Fisci,
& Vniuersitatum ,

Cum Instructionibus Regiae Cameræ, Antiquis, & Recentioribus, ac Adnotacionibus,
& Decretis Generalibus eiusdem Supremi Tribunalis ,

A V C T O R E

IOANNE BERNARDINO
MANERIO

I.C. Solertissimo Ciuitatis Neritonii in Salentinis.
Opus, à nemine hucusque tentatum ,

In quo continentur huius Regni Personæ , tam immunes, quam
Tributis, & Collectis obnoxiae .

Accessit Index locupletissimus rerum memorabilium, que in Operc continentur ,

INDVSTRIA AGNELLI-ALEXI DE BLASIO
LL. & S. Teosophiæ Professors.

N E A P O L I, M. DC. XCVII.
Ex Typographia Caroli Porpora , & Io: Dominici Petriboni :

SUPERIORVM PERMISSV.
EXPENSIS CAROLI PORPORA.

VIR O
DOMINO
PETRO FVSCO

JCto summo, Serenissimi, ac Potentissimi Regis
Notri Catholici, in Senatu, quem ajunt,
S. Claræ Consiliario grauissimo.

Audaciter quidem, at non temere præsens opus Amplissimo Nomini
Tuo deferò, Vir Clarissime Laudaciter, inquam; tanto enim Viro
leuidens multisculum offerre perfrida quid olet frontis: non au-
tem temere, qualecumque munus est offero. Noua quippe Le-
galis discipline licubratio, huius æui Iurisprudentium facile Principem de-
cet quammaximè. Immo audaciter, ac temere de Te sensisse si repedas-
sein: singularis etenim Virtus Tua, animum offerentis non munera oblata
magnipendit. Superis consona, qui promptam, ac synceram Amicula voluntatē,
Regum pretiosioribus offerumentis præferunt, atque præoptant. At
quid ego de hac propè diuina animi Tui synceritate demens effutio? Non
hæc defunctoriæ laudanda, neque vulgaris calami argumentum. Plenissimam
cuique de literis beneinerito Historiæ, Poematisque materiam præbere po-
test, ut iam omnium per ora volitat. Hæc iamdudum debitos sibi honores,
honori sibi ducit merdicus declinasse, ni dicam odisse. Hæc Te, quod rarum,
Philosophum in foro prædicat. Hæc magnis Cæsaribus æqualem facit, ac vi-
uum inter Heros adnumerat. Immo supra Heroum virtutem assurgit: nullis
irretita præmijs, nullis erecta plausibus, nullis mutata honoribus. Hæc, se sola-
contenta, omnium virtutum laudes in vnius virtutis laudem coadunat: ut me-
ritò, quæ de ea Claudianus cecinit, nunc dicere valeamus:

*Ipsa quidem Virtus præmium sibi: sola que latè
Fortunæ secura nitet, nec fascibus ullis
Erigitur, plausuue petit, clarescere Vulgi.*

Cl. Claud.
de Consul.
Mall. Theo.

Nunquam alia, semper eadem; ut vnde cœpit, eò definat, ad Geometrici nor-
mam circuli, cuius principium, idem & finis est: Namque, ut cum eodem
Poeta loquar:

*— Talem te protinus anni
Formavere rudes, & dignum vita curuli,
Traxit iter, primæq; senes cessere iuuentæ.*

Idibid.

I

TRACTATVS DE NUMERATIONE PERSONARVM PER FOCOS, SEV FAMILIAS, &c.

AVCTORE
V.I.D. IOANNE BERNARDINO
MANERIO.

S V M M A R I V M .

- 1 Nullus finis componendi libros. Et ratio, num. 2.
- 3 Natura humana semper mutatur.
- 4 Diuersitas opinionum in omni scientia. Et quidem in iurisprudentia num. 6.
- 5 Hypocrates artem appellavit longam.
- 7 Iustiniani Edictum violatum quoad interpretationem Iuris.
- 8 Difficultas in iure in consulendo, & decidendo, ub varietatem opinionum.
- 9 Sapiens errores, & consiliorum difficultates noscit.
- 10 In omni aeo adest via scribendi, & inquirendi veritatem.
- 11 Doctres, tam antiqui, quam moderni, multa in iure composuerunt.
- 12 Auctoris ratio de compositione huius Tractatus, & de eius Utilitate.

P R A E F A T I O .

- 1 Aciendi plures libros nullus est finis, ut habetur Ecclesiast. c. 12. hoc humana imperfectione causante; eius nanque conditio infinitum semper decurrit. Animus nunquam quiescit, & ob eius inconstitiam semper æget correctione, ut noster Imperator in Auth. quibus modis nat. efficiant legit. & in l. 2. §. sed quia, c. de veter. iur. encl. quia sepius mutatur in deterius, licet aliquando ill.

- 3 melius, vnde adagium: *Mutantem pura, mutantur mores, & nibil sub Sole firmum, & Tacit. lib. 3. annal. his verbis confirmat: Nisi forte rebus cunctis inest quiddam velut orbis, ut quemadmodum temporum vices, ita morum vertantur.*
- 4 Hoc experitur Respublica litteraria in omni scientia; hinc Diuinus Hypocrates i. aphor. longam appellavit artem: enimvero in qua scientia opinionum tempestas ingenium non aggreditur? & aggressum non subvertit? Vbi res tam clara, ut aliquam sollicitam non accipiat dubitationem? Hoc
- 6 potissimum in nostra Iurisprudentia, & prius in perennibus illis legum Fontibus, qui, siue interpretationem legum, 12. Tabul. siue Edictorum, aut alterius Romani Iuris interpretationem aggredientes, in diuersas abierunt classes, quorum primi Ateius, Capito, Antistius, Labeo, deinde Sabinus, Nerua, Cassius, Longinus, & Proculus; hinc eorum scatores Cassiani, Sabiniani, & Proco-
7 leani appellati, l. 1. ff. de orig. iur. Cui malo in cassum, licet exquisitissima diligentia, noster Iustinianus occursero, perpetuo tentauit Edicto: nam represa exitialis opinionum varietas, rursus miras per artes erumphebat, tam à priscis, qudm à Neotericis, & politioris litteraturæ Interpetribus (tanta est hominum contradicendi libido, emulatio-
ne, pretio, ostentatione, iactantia, gloria-
8 que ad posteros) taliter ut quid ad

A præ-